

ÖZ

Yazar	: Dilnoza RAHMATİLLAEVA
Üniversite	: Kırgızistan -Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: İslam Bilimleri
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans
Sayfa Sayısı	: XIV + 156
Mezuniyet Tarihi	: ... / ... / 2018
Tez Danışmanı	: Doç.Dr. Yusuf GÖKALP

BAĞIMSIZLIK SONRASI KIRGIZİSTAN'DAKİ DİNİ YAYINLARIN MUHTEVÂ ANALİZİ

Bağımsızlıktan sonra birçok yönden gelişmek için dünyaya kapılarını açan Kırgızistan Cumhuriyeti dinî yönden de ilerleme kaydetti. Tezimizin asıl konusu da bu yöndedir ve ülkemizde bağımsızlık sonrasında yayınlanan dinî yayınların incelenmesine yöneliktir. Araştırmamızın ilk bölümünde, öncelikle kısaca ülkemizde dinî durum hakkında genel bilgiler sunulmuştur. Ardından İslâmî olan dergi, gazete ve farklı gazetelerde yer alan dinî makalelerin kısaca tanıtımı ve incelenmesi yapılmıştır.

İkinci bölümümüzde ise, sadece İslâmî kitaplar ele alınmıştır. Son on yedi yılda yazılan kitapların tamamının tanıtımını ve analizini bir yüksek lisans tezinde geniş çaplı sunamayacağımızdan dolayı bölüme sınırlama getirdik ve sadece Temel İslam Bilimleri ve İslam Tarihi Anabilim dalını ilgilendiren, özellikle de ilmî seviyede yazılmış kitapların üzerinden araştırmamızı yaptık. Son olarak da araştırmamızda kullandığımız kaynak kitapları, içeriği bakımından maturîdî mezhebinin prensiplerine göre değerlendirmede bulunduk.

Anahtar kelimeler: Din, Din İlimleri, Dinî Yayınlar, Kırgızistan, Bağımsızlık, Din Eğitimi.

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	: Дилноза Рахматиллаева
Университет	: Кыргыз -Түрк “Манас” Университети
Багыты	: Теология (Ислам Таануу)
Иштин Сыпаты	: Магистрдик диссертация
Беттердин Саны	: XIV + 156
Бүтүрүү Датасы	: ... / ... / 2018
Илимий Жетекчи	: Доц.док.Юсуф Гөкалп

КЫРГЫЗСТАНДЫН ЭГЕМЕНДИГИНЕН КИЙИНКИ МЕЗГИЛДЕГИ ДИНИЙ БАСЫЛМАЛАРДЫН АНАЛИЗИ

Көз карандысыз өлкөлөрдүн катарына кирген соң ар тармактуу өнүгүү үчүн бүт дүйнөгө кучагын ачкан Кыргыз Республикасы диний жаатта да бир топ жетишкендиктерге жете алды. Биз изилдеген теманын негизи да диний тармакка байланыштуу. Мында, өлкөбүздө басылып чыккан диний жааттагы басылмаларды таанытуу жана жалпы жонунан аларды анализдөө максат кылынган. Диссертациянын биринчи бөлүмүндө, алгач өлкөбүздө диний абал тууралуу кыскача маалымат берилди. Ошондой эле, ислам дини багытында жарык көргөн газета, журнал жана ар кандай багыттагы газеталардан орун алган диний макалаларды талдоого алдык.

Ал эми диссертациянын экинчи бөлүмүндө, ислам динине байланышкан китептерди анализдөө иши жүргүзүлгөн. Акыркы он жети жылдын ичинде жарык көргөн китептердин баарын анализдөөнү, колубуздагы чакан магистратуралык диссертацияга сыйдыра албайбыз. Ошондуктан экинчи бөлүмдө кээ бир чектөөлөргө барууга аргасыз болдук. Өзгөчө исламий илимдердин ичинен негизгилерине (*акыйда, калам, фикх, хадис тафсир жана тасавуф*) жана ислам тарыхына тиешелүү китептер менен чектелдик. Алардын ичинен да илимий популярдуу китептерди гана тандап алууну туура көрдүк. Экинчи бөлүмдүн

аягында талдоого алынган китептерди матуридий мазхабынын негиздерине ылайык, анализдөөгө аракет жасадык.

Түйүндүү сөздөр: Дин, Диний басылмалар, Диний адабияттар, Кыргыз Республикасы, эгемендүүлүк, дин педагогикасы.

АБСТРАКТ

Выполнила	: Дилноза Рахматиллаева
Университет	: Кыргызско -Турецкий Университет “Манас”
Направление	: Теология (Исламоведение)
Вид диссертация	: Магистерская диссертация
Количество страниц	: XIV + 156
Дата окончания	: ... / ... / 2018
Научный руководитель	: Доц., док. Юсуф Гёкалп

АНАЛИЗИРОВАНИЕ РЕЛИГИОЗНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ В КЫРГЫЗСТАНЕ ПОСЛЕ НЕЗАВИСИМОСТИ

Входящая в число независимых государств Кыргызская Республика открылась всему миру для всестороннего развития и в сфере религии добилась значимых результатов. Тему которую мы изучили связана с религией. Здесь, мы ставим цель донести книги которые были напечатаны в нашей республике в плане религии и проанализировать их. В первой главе диссертации, кратко посвящена религиозной обстановке в нашем государстве. И мы пытались проанализировать разные издания газет и журналов посвящённых религиозной тематике.

А второй глава диссертации, посвящена ознакомлению и анализу религиозных книг. Которые вышли на свет за последние семнадцать лет. Мы не могли вместить всю полноту анализа этих книг на магистратурную диссертацию. И поэтому во второй главе мы были вынуждены пойти на ограничения. Взяв основные Исламские дисциплины как (акаид, калам, фикх, хадис, тафсир и тасаввуф) и книги посвящённых истории Ислама. И среди этих книг мы решили взять те книги которые имели высокую научную степень. И мы анализировали все издания опираясь на основы матуридийского мазхаба.

Ключевые слова: Религия, религиозные науки, религиозные книги, Кыргызская Республика, независимость, педагогика религии.

ABSTRACT

Prepared by : Dilnoza RAHMATILLAeva
University : Kyrgyz-Turkish Manas University
Department : Islamic Studies
Degree of the work : Master is Thesis
Number of pages : XIV + 156
Date of graduation : ... / ... / 2018
Supervisor : Associate. Professor. Yusuf GOKALP

THE ANALYSIS OF CONTENT OF THE RELIGIOUS PUBLISHING FOLLOWING THE INDEPENDENCE OF THE KYRGYZ REPUBLIC

Kyrgyz Republic is the country that opens its doors for everyone to develop from every direction after his independence. And the same time progressed in terms of religion. The main subject of our thesis is for this purpose. So we introduced and analyzed the religious publications that published in Kyrgyz language after independence of our country. In the first part of thesis is about religious situations in our Republic and examination of Islamic publishings, newspapers and some religious articles that published in other newspapers.

We told about Islamic books that published in Kyrgyz language in the second part of thesis. Because of we can not offer and introduce all Islamic books that published in the last seventeen years in this thesis widely, we have limited the chapter. So we research only basic Islamic sciences (*aqidah, islamic law, hadith, tafsir and mysticism of Islam*) and history of Islam, especially which wrotten scolarly. At the end of thesis we had been evaluating the books according to the principles of Imam al-Maturidi.

Keywords: Religion, Religious Sciences, Religious Publications, Kyrgyz Republic, Independence, Religious Education.